

El coneixement existeix on es queda.

Benvolguda família,

Em plau dir-los que l'Escola està en un moment dolç, es a dir un moment d'embranchada, però com sempre controlada. Tots sabem, vostès i nosaltres, allò de primer l'alumne.

Escrit això esmentat tot seguit intento exposar comprensió sobre el moment que ens toca viure i que no ens hem d'enganyar d'una manera més o menys potent ja està marcant el futur dels seus fills que són els nostres alumnes. Visualitzem doncs, encara que només pot ser ràpidament alguns dels aspectes que assenyalen camins en els temps actuals, temps que per altra banda són quasi d'immediatesa perquè el passat empeny el present que d'aquesta manera quasi esdevé futur. Assenyalem doncs que:

- a) Cal destacar els aspectes econòmics que estan adquirint una conscienciació mundial no solament per l'abast de la crisi actual respecte de la nova dimensió global sinó també per la seva profunditat en la creació de pobresa. A casa nostra, a Catalunya, hem arribat a unes xifres d'atur molt fortes¹ amb tot de famílies abocades al caire de la pobresa. Sense ésser, potser, tan greu, en certs moments em recorda l'acabament de la guerra "*incivil*".

Quan escric aquestes línies a Davos han començat la seva reunió per parlar de l'economia i el bisbe de Roma Francesc, amb visió mundial de la situació, hi demana redistribució de la riquesa.

Ara es té consciència que els pobres cada cop més pobres i els rics a la inversa, més rics. A casa nostre, la classe mitjana, és la que fomenta la riquesa material i humana com als Estats Units i com arreu, aquesta, ara i ací està tocada. Nosaltres som fills d'una economia productiva i sense fer fàstics quan convingui, de la financera, aquesta no és la nostra.

---

¹ No m'esplaió en les conseqüències socials, no és el motiu d'aquesta carta, encara que queden assenyalades.

Calia dir que això acabat d'exposar ens afecta i molt, no solament al sistema general d'ensenyament, sinó en allò que encara em sembla més important, a la ment de polítics, economistes i famílies. És a dir a un bon tros del conjunt social, però a més, no solament al de casa nostra que sí, també a la Unió Europea i al món més relacionat amb nosaltres, on s'hi està produint com una mena d'histèria col·lectiva. Anar cap allò pragmàtic, pràctic, que asseguri feina, poca o molta, cal tenir-ne. És clar que sí, però els nostres nens no han de vendre les seves

il·lusions i capacitats al millor postor i ja des d'ara . Que no perdin temps en crear-se, en fer-se, perquè després potser ja no hi seran a temps.

En aquest tipus de formació per l'eficàcia. Una altre qüestió de possible histèria col·lectiva és l'anglès. És clar que s'ha d'aprendre anglès i d'altres llengües si es pot (no és una qüestió estrictament econòmica). S'apunta abans per la indústria que per les persones (anem malament). La societat i el capital, tenen una mirada curta, perquè només les persones que es realitzin a si mateixes, donaran el màxim de rendiment. A la meva dreta, a la taula on escric hi ha un full de diari retallat de La Vanguardia 15 de gener 2014, llegeixo:

Quatre-cents intel·lectuals es mobilitzen en defensa de la filosofia a l'escola.
Reivindiquen més presència de les humanitats en totes les etapes.

I tot seguit, en trobo un altre, també de diari que diu:

Jean-Marie Lehn, premi Nobel 1987 i pare de la química supramolecular; fill d'un humil forner aficionat a la música que va arribar a ser l'organista de la seva ciutat, Lehn es va ocupar, amb la seva mare, d'atendre la fleca. Així que de jove els seus interessos anaven del pa a la filosofia, volia entendre el procés de pensament. Quan va obtenir el

premi Nobel de Química juntament amb els científics Donald J. Cram i Charles J Pedersen per la síntesi de molècules que imiten processos biològics, la seva gran pregunta continuava sent com el cervell és capaç de pensar en si mateix, i va buscar la resposta en la interacció molecular. Una vegada més la vida demostra que una ment oberta troba respostes.

(LA VANGUARDIA, 8 d'agost 2012)

b) Els nostres nois i noies no han de marxar a l'estranger i quan dic els nostres nois i noies em refereixo a aquells que d'ara o des de fa segles, ells o les seves famílies han decidit o decidiren arrelar-se a aquesta terra. Dic aquests perquè suposo que volen continuar-hi i si no, ajudar-los també a trobar el seu destí, per això, quan el conflicte real s'hagi solucionat, les nostres ambaixades, consolats etc. seran tan importants. Mentrestant i en busca de solucions que, estic segur que el mateix jovent trobarà, em sembla que hem de cercar-les en especial en l'economia productiva i de manera molt especial en la investigació. Tot plegat pot produir un bon nombre de llocs de treball de qualitat que a la vegada, com tots sabem, faran més llocs de treball necessaris sinó imprescindibles. Cal considerar, com ja es fa, que el nostre futur com petit estat, **està en la investigació.**

Exposada aquesta llambregada més social cal entrar també breument en el que sembla el disc dur d'aquesta qüestió.

c) **Magisteri.** Sobre aquest punt hem d'ésser honestos, tothom s'ha de posar al seu lloc, no podem parlar d'un *smart country* sense preparar els mestres que, recordem-ho han de tenir cura de la riquesa del país. No vull dir res més, no em sembla el moment, ja ens queda poc.

d) **Plantejament pedagògic.** Primer el nen o el nen és el motor de la seva pròpia formació educativa; en el fons, per a nosaltres sempre ha volgut dir el mateix. És una realitat d'unes conseqüències imprevisibles. Tal volta com la física quàntica. Mirem el perquè d'aquesta manera de treballar amb el nen.

L'Escola vol proporcionar als seus alumnes capacitats científiques i d'humanitats però a més essent persones, per això els valors, sense els valors no hi ha relació humana possible, per tant ni ciència ni art, perquè no hi ha amor: **Primer l'actitud, després l'aptitud**. Per assolir aquest punt cal potenciar cada nen perquè doni el màxim de si mateix és a dir, treballi en aquest cas, amb les seves potencialitats pedagògiques, exposar el seu coneixement i nosaltres només l'hem d'ajudar a refermar-lo per a crear **el seu** coneixement reflexionat. Això vol dir que al grup i a l'Escola cada nen aporta la seva dinàmica de coneixement. Per descomptat que a nosaltres ens interessa promoure que cadascú (imaginem-nos la potència de cada ment²) doni el màxim de si mateix per ell i pels altres, que això és el que fem tots plegats. Recordem als tres anys la Reunió Treball, i amb els Projectes obligar-se en complir allò que s'han proposat.

Tenen una gran importància els espais oberts i el fet que es puguin desplaçar per l'Escola, per fer feina, a totes les edats, no solament ho fan uns nens i el seu grup, sinó que tothom viu amb **tots** els membres de l'Escola, evidentment des del seu lloc o grup; és una vivència que en podríem dir holística, sempre hem treballat així, al carrer Progrés, certament amb moltes estretors.

Com és lògic fem molta importància a les sortides de l'Escola. Recordem les que es fan per Barcelona on cal dir que la nostra ciutat és un museu. Farem esment entre tantes possibilitats només del barri gòtic que és història viva d'Europa amb el seu entramat de petites botigues. Simplement i per acabar aquest punt

---

² Unes cent - mil milions de neurones amb les respectives connexions sinàptiques.

recordar les JAF amb tot el que representen, no solament de coneixements que sí, sinó de companyonatge i ésser ells, aspectes tan importants, encara que en la seva edat escolar pugui no semblar-ho, per l'equilibri en la seva vida adulta.

Dir també la rellevància que tenen els jocs, cant, música, teatre i art. Realitats molt importants en la formació humanística dels nostres alumnes, tot considerant a més la importància que fem a la filosofia, llengües i valors. L'aspecte religiós es cuida tot respectant la llibertat dels nens i no acceptant cap intromissió que pugui afectar la seva psique. En principi és un coneixement com qualsevol altre, si es vol un altre tipus d'aprofundiment és el nen, com en tot, el qui ens ho assenyalarà.

De la manera que els nostres alumnes aprenen la lecto-escritura, amb tècniques i processos que impulsen la seva dinàmica interna juntament amb processos d'aprenentatge amb el segell personal, ens permet arribar a estadis d'investigació des de ben petits (als 8-9 anys dominar d'acord amb l'edat el mètode científic) tot

començant treballs d'investigació que són escollits per ells.

Abans de considerar aquesta carta acabada, l'explicació exhaustiva la faria inacabable com a carta, hem de considerar també els aspectes curriculars entre d'altres dels DCP, DCPg, les Proves, les Tesines, robòtica,

Documents, Actes culturals, etc. tot plegat va creant un **melting pot** de coneixements que assumits i reflexionats per cada alumne, en fan el seu bagatge personal de futur.

He procurat fer evident que la pedagogia d'aquesta Escola, en allò que es refereix al coneixement, mostra als nostres alumnes possibles camins a seguir, no el camí.

Per tot plegat els haig de dir que:

Els alumnes són els impulsors de dinàmica que està en el seu dedins. Aquesta carta inicia la següent: "L'Escola tot traspasant una nova frontera 2a part". L'essència d'aquesta carta en allò que es refereix als quanta, fou informada a l'Administració per la Memòria del 1999.

Cordialment,

Josep Oliveras i Cama

Gener del 2014